



Study of Status Anxiety among Librarians of Central Libraries of Public Universities in Tehran

Mansureh Shekari Khademloo¹ | Mohammad Khandan²

1. MLIS, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: mansurehshekari@ut.ac.ir
2. Corresponding Author, Assistant Professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: khandan@ut.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received 18 March 2022

Received in revised form 10

June 2022

Accepted 16 June 2022

Published online 25 June 2022

Keywords:

Status anxiety,

Social status,

Academic libraries,

University librarians,

Public universities.

ABSTRACT

Objective: The purpose of this research is to investigate the status anxiety and its dimensions among librarians of central libraries of public universities in Tehran.

Methodology: This research is an applied and survey research. The research sample was the librarians of central libraries of public universities in Tehran of Tehran. A questionnaire was used to collect the data, which includes 65 questions under three individual, organizational, and socio-cultural dimensions. Descriptive and inferential statistics including Friedman test, independent t test, F test, and Pearson correlation test were used to describe and analyze the data.

Findings: The findings showed that the level of status anxiety in terms of the individual dimension is higher than the organizational and socio-cultural dimensions. The average of status anxiety is high in the individual dimension and moderate in the organizational and socio-cultural dimensions. In addition, there is no significant difference in the level of status anxiety in terms of gender, age, and professional experience of librarians, and dignity anxiety is experienced by all librarians of central libraries of public universities in Tehran.

Conclusion: Since the librarians of university libraries are part of the official system of university education and research and deal with a diverse range of students in different fields, it is desirable to reduce the status anxiety in their profession and to create a sense of value and self-confidence in them. Training librarians to manage their anxiety, providing fair wages and welfare for librarians as best as possible, and introducing the values of the librarianship profession through mass media and social networks, can help to increase self-confidence and reduce the status anxiety of librarians from the individual, organizational, and socio-cultural point of view.

Cite this article: Shekari Khademloo, M., & Khandan, K. (2022). Study of status anxiety among librarians of central libraries of public universities in Tehran. *Academic Librarianship and Information Research*, 56(2), 31-46. DOI: <http://doi.org/10.22059/jlib.2022.349237.1644>



بررسی اضطراب منزلت در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران

منصوره شکاری خادملو^۱ | محمد خندان^۲

۱. کارشناسی ارشد، گروه علم اطلاعات، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران. رایانامه: mansureshehkar@ut.ac.ir

۲. نویسنده مسئول، استادیار، گروه علم اطلاعات، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران. رایانامه: khandan@ut.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف: هدف این پژوهش، بررسی اضطراب منزلت و شناسایی مؤلفه‌های آن در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران است.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۰۵	روش: این پژوهش از نوع کاربردی است و به روش پیمایشی انجام شده است. جامعه پژوهش، کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده شد که شامل ۶۵ گویه ذیل سه مؤلفه فردی، سازمانی و اجتماعی-فرهنگی است. برای توصیف و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی شامل آزمون فریدمن، آزمون t مستقل، آزمون F و آزمون همبستگی پیرسون به کمک نرم‌افزار SPSS استفاده شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۸/۰۶	یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که میزان اضطراب منزلت در مؤلفه فردی بیشتر از مؤلفه سازمانی و مؤلفه اجتماعی-فرهنگی است. میانگین رتبه اضطراب منزلت در مؤلفه فردی زیاد و در مؤلفه سازمانی و مؤلفه اجتماعی-فرهنگی متوسط است. همچنین میزان اضطراب منزلت به لحاظ جنس، سن و سابقه شغلی کتابداران، تفاوت معناداری ندارد و اضطراب منزلت در بین همه کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تهران تجربه می‌شود.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۲۲	نتیجه‌گیری: از آنجا که کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی بخشی از نظام رسمی آموزش و پژوهش دانشگاهی هستند و با طیف متنوعی از دانشجویان در رشته‌های مختلف سروکار دارند، مطلوب است که از اضطراب منزلت در حرفه‌شان کاسته شود و احساس ارزشمند بودن در آنها به وجود آید. آموزش کتابداران برای مدیریت اضطراب، تأمین هرچه بهتر مالی و رفاهی کتابداران و معرفی ارزش‌های حرفه کتابداری از طریق رسانه‌های جمعی و شبکه‌های اجتماعی، می‌تواند به لحاظ فردی، سازمانی و اجتماعی-فرهنگی به افزایش اعتماد به نفس و کاهش اضطراب منزلت کتابداران کمک کند.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱/۲۵	
کلیدواژه‌ها: منزلت‌اجتماعی، اضطراب منزلت، کتابخانه‌های دانشگاهی، کتابداران دانشگاهی، دانشگاه‌های دولتی.	
استناد: خادملو، منصوره شکاری، و خندان، محمد (۱۴۰۱). بررسی اضطراب منزلت در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران. <i>تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی</i> ، ۳۱(۲)، ۳۶-۳۱.	
DOI: http://doi.org/10.22059/jlib.2022.349237.1644	© نویسندگان.
ناشر: دانشگاه تهران، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد.	



مقدمه

از دیدگاه جامعه‌شناختی، هر جامعه‌ای مبتنی بر نوعی از قشربندی اجتماعی^۱ شکل می‌گیرد، به این معنا که برحسب دارایی، جنسیت، سن، باور دینی، شغل و نظایر آنها، بین افراد و گروه‌ها نابرابری به وجود می‌آید. هر فرد و گروه، منزلت یا جایگاه^۲ مشخصی در نظام قشربندی اجتماعی کسب می‌کند و بر مبنای آن به پاداش‌ها و مواهب جامعه دسترسی می‌یابد (گیدنز و بردسال^۳، ۱۳۸۶). منزلت اجتماعی به پایگاه یک فرد در یک گروه و یا رتبه یک گروه در مقایسه با گروه‌های دیگر اشاره دارد که می‌تواند موروثی یا اکتسابی باشد. منزلت‌های مبتنی بر زمینه خانوادگی، دین، نژاد، قومیت و مانند آنها از جمله منزلت‌های موروثی هستند. در مقابل، منزلت اکتسابی به پایگاه اجتماعی‌ای اشاره دارد که فرد با کوشش خود به آن دست یافته است، مانند فردی که با خوب درس خواندن پزشک می‌شود که در جوامع کنونی، حرفه‌ای دارای منزلت اجتماعی بالاست (کوئن^۴، ۱۳۸۸). در جوامع ابتدایی و ماقبل مدرن، منزلت اجتماعی بیشتر جنبه موروثی داشت، اما با توسعه جوامع، به ویژه بعد از انقلاب صنعتی، منزلت‌های اکتسابی دامنه وسیع‌تری پیدا کردند (کوزر و روزنبرگ^۵، ۱۳۹۱). بر مبنای تفاوت در منزلت اجتماعی است که مجموعه‌ای از نقش‌ها و حقوق و تکالیف برای افراد و گروه‌ها ایجاد می‌شود و روابط سلسله‌مراتبی بین آنها به وجود می‌آید. یکی از معیارهای این طبقه‌بندی سلسله‌مراتبی، پایگاه‌های شغلی یا جایگاه حرفه‌ای افراد است (تامین^۶، ۱۳۸۸).

جایگاه حرفه‌ای، نقش مهمی در تعیین منزلت اجتماعی افراد دارد. به عقیده مندراس و گورویچ^۷ (۱۳۹۱) جایگاه حرفه‌ای بر مبنای چهار متغیر پرستیژ، علاقه^۸، میزان آزادی فرد و دستمزد مشخص می‌شود. ارباب بزرگ کسی است که بالاترین دستمزدها، مهمترین پرستیژها و علاقه‌انگیزترین کارها را دارد و ساعت کار او هم به دلخواه خودش است، یعنی از آزادی بیشتری برخوردار است. این چهار ویژگی می‌توانند به صورت‌های گوناگون با هم ترکیب شوند. برای مثال، ممکن است در پایگاه‌های میانی سلسله‌مراتب اداری، افراد بپذیرند که کاری با پرستیژ و علاقه‌انگیزی کمتر را انتخاب کنند و در مقابل، دستمزد بالاتری داشته باشند، یا به‌عکس ممکن است بپذیرند کاری با پرستیژ بالاتر را انتخاب کنند، حال آنکه از آزادی یا دستمزد کمتری بهره‌مند باشند. اهمیت منزلت اجتماعی، دلیلی ساده دارد و آن اینکه بیشتر مردم رفتارشان با دیگران را با توجه به منزلت اجتماعی و از جمله جایگاه حرفه‌ای آنها تنظیم می‌کنند. از اولین پرسش‌هایی که مردم از یک فرد می‌کنند این است که چه کاره‌ای؟ و پاسخی که دریافت می‌کنند تعیین‌کننده میزان تمایل‌شان به ادامه معاشرت با اوست. در نتیجه، فرد ممکن است از این احساس که منزلت اجتماعی پایینی دارد دچار اضطراب شود که از آن به *اضطراب منزلت*^۹ تعبیر می‌شود. اضطراب منزلت، اضطرابی جهان‌شمول است که به ندرت آشکارا در مورد آن صحبت می‌شود. نگرانی از اینکه دیگران در مورد انسان چه فکری می‌کنند؟ آیا به نظر آنها فرد، انسان موفق است یا شکست‌خورده؟ برنده است یا بازنده؟ این نگرانی از آن‌روست که هر فرد دغدغه این را دارد که آیا دیگران تأییدش می‌کنند یا نه و آیا می‌تواند موقعیت مناسبی بر روی نردبان سلسله‌مراتب اجتماعی داشته باشد یا نه؟ این نگرانی آنقدر مخرب است که می‌تواند ابعاد گسترده‌ای از زندگی فرد را تحت تأثیر قرار دهد؛ نگرانی از اینکه نتواند خودش را با ایده‌آل‌هایی که جامعه برای موفقیت تعیین کرده است تطبیق دهد و در نتیجه شأن و احترام خود را از دست بدهد؛ نگرانی از اینکه رده کنونی‌اش خیلی پایین است و یا در شرف سقوط به رده‌ای پایین‌تر است (دوباتن^{۱۰}، ۲۰۱۸).

گیل^{۱۱} (۲۰۱۵) معتقد است که اضطراب منزلت، یک حالت عاطفی ذهنی به همراه اضطراب و نگرانی و یا در مواردی احساس ترس و وحشت متقابل است. احساس اضطراب همچنین می‌تواند یک حالت جسمی با احساس تنش و دامنه‌ای از علائم جسمی باشد. اضطراب منزلت قابلیت فوق‌العاده‌ای در ایجاد اندوه دارد. میل به شأن و منزلت اجتماعی، مانند تمام امیال دیگر، می‌تواند

1. Social Stratification

2. Status

3. Giddens & Birdsall

4. Cohen

5. Coser & Rosenberg

6. Tumin

7. Mendras & Gurvitch

8. Intrest

9. Status Anxiety

10. De Botton

11. Gill

فوایدی داشته باشد. برای مثال، انسان را به بهره بردن از مهارت‌هایش تحریک کند، به سوی کمال و تعالی سوق دهد، او را از بی‌قاعدگی‌های مخرب بر حذر دارد و اعضای جامعه را حول سیستم ارزشی مشترکی به هم پیوند دهد. البته مانند تمام امیال، افراط در این میل نیز می‌تواند مخرب باشد (دوباتن، ۲۰۱۸).

ویلیکینسون و پیکت^۱ (۲۰۱۰) درباره اضطراب منزلت، نظریه سطح روان^۲ را مطرح می‌کنند. این نظریه بیانگر این است که وقتی سطح منزلت‌ها در جامعه با هم متفاوت است، افراد آن جامعه نگران می‌شوند و مردم خود را با دیگران مقایسه می‌نمایند و به میزان منزلت دیگران توجه بیشتری می‌کنند. این نگرانی را می‌توان با عزت نفس پایین (احساس حقارت) و یا عزت نفس متورم (احساس برتری) بیان کرد که این مورد دوم به عنوان نوعی عزت نفس سالم- سازوکار^۳ چرخش روان‌شناختی برای رفع اضطراب منزلت در نظر گرفته می‌شود. به عقیده دلهی، شنایکرت و استکرمایر^۴ (۲۰۱۷) بر طبق نظریه سطح روان، اضطراب منزلت و اضطراب اجتماعی و ترس از ارزیابی اجتماعی را می‌توان مترادف یکدیگر به کار برد. در نظریه دیگری، دوباتن (۲۰۱۸)، اضطراب منزلت را نگرانی از عدم انطباق با آرمان‌های جامعه برای موفقیت تعریف می‌کند که به نوبه خود احساس عزت و احترام فرد را کاهش می‌دهد. به گفته دوباتن، اضطراب منزلت همچنین به عدم رضایت عمومی از دستاوردهای خود و موقعیت فعلی در سلسله‌مراتب اجتماعی اشاره دارد. مارموت^۵ (۲۰۰۴) استدلال می‌کند که اضطراب منزلت ناشی از این است که برخی از افراد در سلسله‌مراتب منزلت، خود را بالاتر از دیگران می‌یابند. برای مثال، آنها از نظر دیگران شغل بهتر یا منزلت بیشتری دارند. مارموت بر این واقعیت تأکید می‌کند که منزلت اجتماعی پایین به دو دلیل باعث اضطراب می‌شود: اول این که، منزلت پایین، احساس استقلال و کنترل زندگی فرد را از بین می‌برد. دوم این که افراد با منزلت پایین نمی‌توانند به طور کامل در دنیای اجتماعی شرکت کنند و این باعث می‌شود که از لحاظ اجتماعی طرد شوند. به گفته مارموت هر دوی این شرایط، عوامل اساسی اضطراب هستند. لیت و ولان^۶ (۲۰۱۴) قائل به رابطه ساختاری بین نابرابری درآمد در سطح جامعه، رتبه درآمد فردی و اضطراب منزلت هستند. به عقیده آنها در کشورهایی که سطح نابرابری درآمد بالاتر است، احساس اضطراب منزلت بیشتر است. فرانک^۷ (۱۹۸۵، ۱۹۹۹)، اضطراب منزلت را از حیث نگرانی مربوط به موقعیت نسبی شخص در سلسله‌مراتب اقتصادی، مورد بحث قرار می‌دهد. علاوه بر این، او نشان می‌دهد که پریشانی و اضطراب از این واقعیت ناشی می‌شود که منزلت همیشه نسبی است. بنابراین، حتی دستیابی به سطح بالاتری از منزلت، نگرانی درباره منزلت اجتماعی را کاهش نمی‌دهد، زیرا افرادی که در موقعیت‌های بالاتر هستند، احتمالاً حتی موقعیت‌های بالاتر را نیز هدف قرار می‌دهند (پاسکوف، گیرخانی و ورفهورست^۸، ۲۰۱۳). در مجموع، می‌توان گفت که علت اصلی اضطراب منزلت، نیاز انسان به دیده شدن، مورد توجه قرار گرفتن، دریافت همدلی، رضایت و تایید است. علت بعدی اسنوب‌ها^۹ هستند. اسنوب‌ها کسانی‌اند که وقتی منزلت اجتماعی کسی تغییر می‌کند، بلافاصله در میزان معاشرتشان با وی تجدیدنظر می‌کنند. دلیل دیگر این است که انسان موقعیت اجتماعی خود را با موقعیت اجتماعی کسانی که احساس می‌کند هم‌تراز او هستند، مقایسه می‌کند. علت دیگر، شایسته‌سالاری است؛ بدین معنا که هر چه فرد منزلت اجتماعی بالاتری داشته باشد، ارزشمندتر قلمداد می‌شود (دوباتن، ۲۰۱۸).

در گذشته، مسئولیت کتابداری را دانشمندان و عالمان زمان، مانند کالیماخوس^{۱۰} در کتابخانه اسکندریه (بلوم^{۱۱}، ۱۹۹۱)، ابن سینا در کتابخانه نوح بن منصور سامانی (رجبی، ۱۳۸۱) و گوتفرید ویلهلم لایبنیتس^{۱۲} در کتابخانه یوهان فیلیپ فون شونبورن^{۱۳} (۱۹۷۱) به عهده داشتند که در میان مردم از منزلت خاصی برخوردار بودند. آنها با دانش خود به یاری مسئولان و حاکمان می‌آمدند و در

1. Wilkinson & Pickett

2. Spirit Level Theory

3. Mechanism

4. Delhey, Schneickert & Steckermeier

5. Marmot

6. Layte & Whelan

7. Frank

8. Paskov, Gërkhani & Werfhorst

9. Snob

10. Kallimachos

11. Blum

12. Gottfried Wilhelm Leibniz

13. Johann Philipp von Schönborn

پاسخگویی به نیازهای علمی مردم زمان خود نقش مؤثری ایفا می‌کردند. اما امروزه جایگاه کتابداران کاملاً مشخص نیست. کسی دقیقاً نمی‌تواند بگوید که کتابداران باید چه ویژگی‌هایی داشته باشند تا به منزلت در خور خود دست یابند. چه بسا گاهی بعضی افراد تصور می‌کنند اینترنت و فضای مجازی تمام پرسش‌های آنها را پاسخ می‌دهد و نیاز مبرم به وجود کتابداران را احساس نمی‌کنند. عده‌ای شغل کتابداری را در مقایسه با دیگر شغل‌ها خالی از فایده می‌انگارند و تصور می‌کنند منزلت اجتماعی کتابداری نسبت به مشاغل دیگر پایین‌تر است. وجود چنین تصویری در جامعه و نیز در سازمان مادر، می‌تواند باعث تجربه اضطراب منزلت در بین کتابداران شود (مرادزاده، ۱۳۹۴). کتابداران از دیرباز از تصاویر کلیشه‌ای درباره حرفه‌شان ناراضی بوده‌اند که در متون حرفه‌ای از آن با عنوان مسئله تصویر کتابداران^۱ در ذهنیت جامعه و مردم یاد شده است (نیومایر^۲، ۱۹۷۶). آنها اغلب شکوه دارند که جامعه چندان که باید، از ماهیت حرفه‌شان آگاه نیست. از جمله این تصاویر کلیشه‌ای این بوده است که کتابداری صرفاً به معنای نگهبانی از مخازن کتاب‌ها و اعمال نظم به کاربران و اشاعه گفتمان ترس^۳ (ردفورد و ردفورد^۴، ۲۰۰۱) در بین آنهاست. واضح است که با حاکم شدن این قبیل تصورات کلیشه‌ای، دیدگاه جامعه درباره منزلت کتابداران چندان مثبت نخواهد بود و اعضای این حرفه در معرض اضطراب منزلت قرار خواهند گرفت. نگرش جامعه به حرفه، مهمترین عامل تعیین‌کننده برای ورود افراد به آن حرفه است و کتابداری از این امر مستثنی نیست (واسیلاکاکي و مونیاو-پاپاکونستانتینو^۵، ۲۰۱۴). از این‌رو، بسیاری از انجمن‌های حرفه‌ای کتابداری و اطلاع‌رسانی در کشورهای مختلف، در منشور اخلاقی^۶ خود ارتقای منزلت کتابداران را از اصول اخلاقی‌شان برشمرده‌اند. در ایران نیز نهادهای متولی کتابخانه‌ها، از جمله نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، در تهیه منشور اخلاق حرفه‌ای کتابداران به منزلت و وجهه کتابداران پرداخته‌اند و تلاش برای ارتقای منزلت اجتماعی کتابداران را از اصول اخلاق حرفه‌ای دانسته و هم‌مدیران کتابخانه‌ها و هم‌خودکتابداران را ملزم به رعایت آن کرده‌اند (نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۹۰).

عدم توجه به منزلت اجتماعی کتابداران می‌تواند تبعات و پیامدهایی از قبیل کاهش رغبت دانش‌آموزان به ورود و ادامه تحصیل در رشته کتابداری، تغییر شغل، ترک شغل، نارضایتی درونی از اشتغال به حرفه کتابداری، اجتناب از معرفی خود در مجامع و محافل عمومی به عنوان کتابدار و حتی سعی در معرفی خود در قالب مشاغل یا عناوین دیگر به همراه داشته باشد. احساس فقدان منزلت اجتماعی بالا می‌تواند شخصیت رشدیافته کتابداران، رفتار متعهدانه آنان و تعامل علاقه‌مندانه آنان با کاربران کتابخانه‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. بی‌گمان فعالیت در حرفه‌ای که رسالت آن خدمت به جامعه است، درحالی‌که از طرف جامعه به درستی و به صورت شایسته قضاوت نمی‌شود، اضطراب‌انگیز است (موحدیان و شعبانی، ۲۰۱۷).

از آنجا که اقبال به یک رشته تحصیلی در گرو نگرش به آن رشته و مشاغل برآمده از آن است، در صورتی که شاغلان به حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی دچار اضطراب منزلت باشند، دانشجویان این رشته دچار دل‌سردی خواهند شد و عملکرد بهینه کتابداران پایین خواهد آمد. از این‌رو، جا دارد بخشی از پژوهش‌های حرفه‌مندان کتابداری و اطلاع‌رسانی به شناخت اضطراب منزلت در بین کتابداران و چاره‌جویی برای رفع یا کاهش آن به منظور ارتقای منزلت اجتماعی اعضای این حرفه اختصاص یابد. شناسایی اضطراب منزلت در بین کتابداران و ابعاد آن و ارائه راه‌حل‌هایی برای این موضوع می‌تواند ابهام‌های فکری دانشجویان و کتابداران را در مورد حرفه‌شان برطرف و آنها را به ادامه راه و تلاش بیشتر تشویق و دلگرم کند. مسئله پژوهش حاضر، بررسی اضطراب منزلت و شناسایی ابعاد مختلف آن در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران است. انتظار می‌رود پژوهش درباره این مسئله، نقطه آغازی برای شناسایی ابعاد مختلف اضطراب منزلت اجتماعی در بین کتابداران ایرانی باشد. از طریق شناسایی این ابعاد است که در گام‌های بعدی می‌توان به برطرف کردن این اضطراب و در نتیجه ارتقای جایگاه اجتماعی کتابداران و ارتباط بهتر آنها با اجتماع و سازمان‌های مادر اقدام کرد.

1. The Image Problem of the Librarian

2. Newmyer

3. Discourse of Fear

4. Radford & Radford

5. Vassilakaki & Moniarou-Papaconstantinou

6. Code of Ethics

ادبیات موضوع و پیشینه پژوهش

تحقیقات متعددی درباره منزلت اجتماعی کتابداران در داخل و خارج از کشور انجام شده است.

۱. مطالعات داخلی

زارع، شفیعی، و مرادی (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان منزلت کتابخانه و حرفه کتابداری از دیدگاه دانشجویان دانشگاه رازی به مطالعه دیدگاه‌های دانشجویان درباره منزلت کتابخانه و حرفه کتابداری پرداختند. حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۳۷۵ نفر تعیین و برای گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه محقق‌ساخته به کار رفت که به صورت تصادفی طبقه‌ای نسبتی در بین دانشجویان دانشگاه رازی توزیع شد. یافته‌ها نشان داد که منزلت کتابخانه از دیدگاه دانشجویان دانشگاه رازی در سطح متوسط و منزلت حرفه کتابداری پایین‌تر از سطح متوسط است. همچنین یافته‌ها حاکی از آن بود که دیدگاه دانشجویان در مورد منزلت کتابخانه و کتابداری بر اساس متغیرهای سن، جنسیت، گروه‌های تحصیلی و مقطع تحصیلی با هم متفاوت است.

موحدیان و شعبانی (۱۳۹۶) در پژوهش خود با عنوان شناسایی عوامل اثرگذار بر منزلت اجتماعی حرفه کتابداری با هدف شناسایی عوامل اثرگذار بر منزلت اجتماعی حرفه کتابداری، ۲۷ کتابدار شاغل در کتابخانه‌های عمومی شهر زنجان را به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب کردند. این پژوهش با رویکرد کیفی انجام شد و داده‌ها با استفاده از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته گردآوری شد. یافته‌ها نشان داد از دیدگاه کتابداران شرکت‌کننده در پژوهش، عوامل مختلفی در تعیین منزلت اجتماعی کتابداران مؤثر است که در شکل‌گیری ذهنیت و تصور مردم از کتابداران تأثیر گذاشته و منزلت شغل کتابداری را در بین مردم تعیین می‌کند. این عوامل در ۵ طبقه اصلی شناسایی شدند که شامل ویژگی‌های حرفه کتابداری، عوامل سازمانی، نگاه جامعه، ویژگی‌های فردی کتابداران و خدمات کتابخانه‌ها هستند.

در پژوهش مرادزاده (۱۳۹۴) با عنوان بررسی منزلت اجتماعی کتابداران دانشگاهی از منظر دانشگاهیان که با هدف شناسایی منزلت اجتماعی کتابداران دانشگاهی از دیدگاه دانشگاهیان انجام شد، مصاحبه نیمه ساختار یافته با ۱۹ نفر از اساتید و دانشجویان دکتری رشته‌های مختلف انجام گرفت. این پژوهش از نوع کیفی بوده و داده‌های پژوهش به شیوه نظریه داده‌نگر^۱ تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که شرکت‌کنندگان در پژوهش سه عامل شخصی، سازمانی و اجتماعی - فرهنگی را در ایجاد و افزایش منزلت اجتماعی کتابداران مؤثر دانستند. عوامل شخصی شامل علاقه، روابط عمومی بالا، سخت‌کوشی، روزآمدی و ...، عوامل سازمانی شامل حقوق و مزایا، جذب نیروهای شایسته، حمایت سازمان و ...، و عوامل اجتماعی - فرهنگی شامل ترویج فرهنگ کتابخوانی، تبلیغات و اصلاح زیرساخت‌ها و ... است.

ستوده‌راد (۱۳۹۵) در پژوهش خود بیان می‌کند که منزلت اجتماعی کتابداران بستگی به تلاش و استعدادهای فردی، میزان تحصیلات و علاقه و رضایت کتابداران دارد. یافته‌ها نشان داد که کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی سه عامل شخصی، سازمانی و اجتماعی را در ارتقای منزلت خود مؤثر می‌دانند. از عوامل شخصی می‌توان پشتکار در کارها، سخت‌کوشی، داشتن تخصص، تحصیلات، علاقه و از عوامل سازمانی می‌توان تخصیص بودجه کافی، حقوق و مزایا، تامین امنیت شغلی و از عوامل اجتماعی می‌توان تبلیغات، سرمایه‌گذاری، فرهنگ‌سازی و حمایت دولت را نام برد.

۲. مطالعات خارجی

مایکل^۲ (۲۰۱۴) در پژوهش خود به شناسایی نقاط ضعف و قوت کتابخانه‌ها و کتابداران رومانی و ارتقای منزلت اجتماعی آنها پرداخت. در این تحقیق از روش مصاحبه برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که ویژگی‌های منفی کتابداران از دید عموم مردم رومانی عبارتند از: زنان عینکی، بدگمان، مشکوک و اکثراً بدخلق و ترشرو و در مقابل ویژگی‌های مثبت آنها، روابط عمومی بالای کتابداران، برخورد خوب و اثربخشی آنها در رفع نیاز اطلاعاتی. با وجود این، هنوز هم برچسب‌های منفی اختصاص داده شده به کتابداران قوی است، زیرا بسیاری از کتابخانه‌ها به خصوص کتابخانه‌های مدارس، خدمات را به صورت

^۱. Grounded Theory

^۲. Micle

سنتی ارائه می‌کنند و از پذیرش فناوری‌های جدید می‌پرهیزند. به همین دلیل استفاده‌کنندگان بالقوه کتابخانه به دلیل داشتن تصویر بد از کتابخانه دوری می‌کنند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که کتابداران برای ارتقای منزلت خود باید در کتابخانه‌ها از تجهیزات و فناوری‌های جدید اطلاعات و ارتباطات استفاده کنند و در کارهای خود خلاق بوده و اثربخش باشند.

واسیلاکاکی و مونیارو-پاپاکونستانینو (۲۰۱۴) تحقیقات انجام شده با موضوع منزلت کتابداران از ۱۹۹۹ تا ۲۰۱۳ را به صورت نظام‌مند مرور کردند تا تصویر غالب از کتابداران را که در متون مختلف منعکس شده است شناسایی و تحلیل کنند و مشخص سازند که آیا این تصور با گذشت زمان تغییر کرده است یا نه؟ نتایج پژوهش آنها نشان داد که مردم و حتی دانشجویان دیدگاه مثبتی به کتابداران ندارند و در رسانه‌های ارتباط جمعی همچنان کلیشه‌های منفی درباره کتابداران ترویج می‌شود و با گذشت زمان این تصویر تغییر پیدا نکرده است، گرچه در کتاب‌های کودکان تصویر مثبتی از کتابداران منعکس شده است. نتایج این پژوهش بر اهمیت ارائه اطلاعات و خدمات باکیفیت در ارتقای تصور عمومی از کتابداران تاکید دارد.

ویکس و باکمن^۱ (۲۰۱۱) به شناسایی و تعیین تعداد دانشجویان کتابدار در دانشگاه، حقوق و وضعیت آنها پرداختند. نتایج حاکی از آن است که کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی آرکانزاس از منزلت اجتماعی خوبی برخوردارند و حقوقی بین ۶۰۰۰۰ دلار تا ۷۰۰۰۰ دلار در سال دریافت می‌کنند. ولی کتابداران شاغل در موسسات دیگر، حقوقی بین ۴۲۸۰۰ دلار تا ۵۲۸۰۰ دلار در سال می‌گیرند. با توجه به رتبه‌بندی حقوق و دستمزد کتابداران در آرکانزاس، این یافته‌ها می‌تواند به کتابداران کمک کند تا نهادهای خود را با نهادهای مشابه در سراسر کشور مقایسه و ارزیابی کنند.

مجید و حیدر^۲ (۲۰۰۸) در پژوهش خود با عنوان مشکل تصور ذهنی حتی کتابخانه‌های با فناوری بالا را تعقیب می‌کند؛ کلیشه‌های مرتبط با متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی در سنگاپور، نشان دادند که کاربران کتابخانه‌ها در سنگاپور، جایگاه کتابداران را در مقایسه با دیگر مشاغل، پایین ارزیابی کرده و معتقد بودند که حرفه کتابداری به تحصیلات دانشگاهی نیاز ندارد و شغلی آسان، دارای رویه‌ای مشخص و حرفه‌ای کسالت‌بار است. آنان کتابداران را افرادی دارای ویژگی‌های یاری‌گر، دوستانه، منظم و باادب توصیف کردند و از طرف دیگر، معتقد بودند که کتابداران افرادی آرام هستند که خود را وقف کتاب کرده‌اند و ظاهر محافظه‌کارانه‌ای دارند. یافته‌ها نشان داد که شناخت اندک مردم از کار کتابداران و مسئولیت‌های اجتماعی حرفه کتابداری و عدم درک جایگاه کتابخانه در ساختار اجتماع باعث شده است که جایگاه بالایی برای حرفه کتابداری و شاغلین آن در نظر گرفته نشود. نتایج این پژوهش نشان داد که حتی پیشرفت‌های فناورانه هم نتوانستند تصویر مثبتی را برای کتابداران ایجاد کنند.

پژوهش هریس و ویلکینسون^۳ (۲۰۰۱) با عنوان یافتن جایگاه دوباره کتابداران: نگاه افراد جوان به بخش اطلاع‌رسانی چگونه است؟، در بررسی موقعیت حرفه کتابداری و چشم‌انداز آینده آن در بین ۱۲ شغل اطلاعاتی نشان داد که شرکت‌کنندگان در پژوهش، موقعیت پایینی را برای کتابداری در نظر داشتند و در مقایسه با دیگر مشاغل اطلاعاتی نظیر جستجوکنندگان اینترنت، گزارشگران، گویندگان خبر، مدیران پایگاه‌های اطلاعاتی، مهندسان رایانه و تکنیسین‌های مدارک پزشکی، حرفه کتابداری را کمتر نیازمند مهارت می‌دانند. آنها به میزان قابل توجهی، سطح تحصیلات مورد نیاز برای کتابداری را دست کم گرفتند و اکثر آنها اعتقاد داشتند که کتابداران نیاز به تحصیلات دانشگاهی ندارند.

پرینس و دوژیر^۴ (۱۹۹۲) به بررسی وضعیت و موقعیت رشته کتابداری و تشخیص دلایل واقعی پایین بودن موقعیت این رشته پرداختند. یافته‌ها نشان داد که عموم مردم از کار کتابداران آگاهی ندارند و کارکرد این حرفه برایشان نامشخص است. حرفه کتابداری نقش حاشیه‌ای و جنبی در توسعه اقتصاد کشور دارد و از نظر بسیاری از مردم، خدمات کتابخانه‌ها لوکس و غیرضروری است و بیشتر برای دانش‌آموزان مفید است تا عموم مردم. انجام بخش بزرگی از وظایف کتابداران، نیاز به تحصیل حرفه‌ای ندارد و مردم تصویری عبوس، خشک و جدی از کتابداران در ذهن دارند. کمبود بودجه، کیفیت پایین خدمات، زنانه بودن حرفه و بالا بودن آمار فارغ‌التحصیلان بیکار از دیگر عواملی است که در کاهش منزلت اجتماعی دخالت دارند.

¹. Vix & Buckman

². Majid & Haider

³. Harris & Wilkinson

⁴. Prins & De Gier

پیشینه‌های داخلی و خارجی بررسی شده، از چند جهت دارای نقاط اشتراک هستند. این پیشینه‌ها حکایت از آن دارند که جایگاه حرفه کتابداری و وجهه کتابداران برای اجتماع غالباً مبهم و ناروشن است و کتابداران اغلب از منزلت اجتماعی پایین حرفه خود ابراز ناخرسندی می‌کنند. وجه مشترک دیگری که در پیشینه‌های داخلی و خارجی وجود دارد این است که در این متون، گرچه در مورد منزلت اجتماعی کتابداران و حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی به طور عام پژوهش‌هایی انجام شده است، لیکن به طور خاص در موضوع اضطراب منزلت اجتماعی در بین کتابداران و به ویژه کتابداران دانشگاهی، پژوهشی یافت نشد. مهمترین وجه تفاوت پژوهش حاضر با پژوهش‌های پیشین، که نوآوری آن نیز محسوب می‌شود، همین نکته است که برخلاف پژوهش‌های پیشین، نقطه تمرکز پژوهش حاضر بررسی اضطراب منزلت در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران است. پیشینه‌های مورد بررسی حکایت از آن دارند که عوامل مختلفی در سطح فردی، سازمانی و اجتماعی-فرهنگی بر منزلت اجتماعی کتابداران اثر می‌گذارند که از جمله می‌توان به نقش حاشیه‌ای در توسعه اقتصادی، ابهام درباره کارکرد حرفه، عدم درک جایگاه کتابخانه در ساختار اجتماع، سطح پایین حقوق و مزایا و کیفیت پایین خدمات اشاره کرد. همچنین این پژوهش‌ها نشان دادند که به صورت کلی نوع نگرش مردم به کتابداران و حرفه کتابداری دستخوش تصاویر منفی و کلیشه‌ای است. بر اساس این یافته‌ها می‌توان چنین نتیجه گرفت که کتابداران در معرض تجربه اضطراب منزلت هستند. حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی به دلیل شرایط خاص آن، به ویژه ابهام در کارکردهایش برای جامعه و سطح پایین درآمد و نابرابری درآمدی با سایر مشاغل، می‌تواند مشمول این یافته جامعه‌شناختی باشد که حرفه‌مندان شاغل در آن دچار اضطراب منزلت شوند (پاسکوف، گیرخانی و ورفهورست، ۲۰۱۳؛ دلهی، شنایکرت و استکرمایر، ۲۰۱۷؛ لیت و ولان، ۲۰۱۴).

روش پژوهش

پژوهش حاضر به لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها، پیمایشی، به لحاظ نوع داده‌ها و شیوه تحلیل آنها، کمی و به لحاظ پیامد کاربردی است، زیرا می‌توان از نتایج آن برای کاهش اضطراب منزلت در بین کتابداران استفاده کرد. جامعه آماری پژوهش حاضر کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است. این دانشگاه‌ها عبارتند از: الزهرا(س)، تربیت مدرس، تهران، خواجه نصیرالدین طوسی، خوارزمی، مالک اشتر، صنعتی شریف، شهید بهشتی، امیرکبیر، علامه طباطبایی، علم و صنعت، و دانشگاه هنر. تعداد کتابداران کتابخانه‌های مرکزی این دانشگاه‌ها ۲۰۰ نفر است که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و فرمول کوکران، حجم نمونه ۱۲۸ نفر شد. تعداد افراد نمونه به تفکیک دانشگاه محل خدمت، در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱. افراد نمونه به تفکیک دانشگاه محل خدمت

نام دانشگاه	فراوانی	درصد فراوانی
دانشگاه الزهرا (س)	۴	۳/۲
دانشگاه تربیت مدرس	۱۶	۱۲/۵
دانشگاه تهران	۳۵	۲۷/۵
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۲	۱/۶
دانشگاه خوارزمی	۲	۱/۶
دانشگاه صنعتی مالک اشتر	۳	۲/۴
دانشگاه شریف	۱۹	۱۴/۹
دانشگاه شهید بهشتی	۱۸	۱۴/۱
دانشگاه امیرکبیر	۸	۶/۳
دانشگاه علامه طباطبایی	۶	۴/۷
دانشگاه علم و صنعت	۵	۳/۹

نام دانشگاه	فراوانی	درصد فراوانی
دانشگاه شاهد	۵	۳/۹
دانشگاه هنر	۵	۳/۹
جمع کل	۱۲۸	۱۰۰

ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که بر مبنای پرسشنامه‌های استاندارد موجود در زمینه منزلت اجتماعی و نیز ادبیات نظری پژوهش توسط محقق ساخته شد. این پرسشنامه شامل ۳ مؤلفه فردی (درون فردی، بین فردی)، سازمانی (درون سازمانی، بین سازمانی) و اجتماعی-فرهنگی است که ۲۴ گویه به مؤلفه فردی، ۲۵ گویه به مؤلفه سازمانی و ۱۵ گویه به مؤلفه اجتماعی-فرهنگی اختصاص داشت. پاسخ به این گویه‌ها براساس طیف لیکرت و در مقیاس پنج درجه‌ای انجام شد.

به منظور بررسی روایی محتوایی، پرسش‌های پرسشنامه در اختیار متخصصان رشته‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی و نیز روان‌شناسی قرار گرفت که پس از اخذ نظرات این متخصصان و انجام اصلاحات لازم، در نهایت روایی محتوایی پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفت. برای سنجش پایایی، پرسشنامه ابتدا به صورت آزمایشی^۱ روی ۳۰ نفر از کتابداران شاغل در کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران وابسته به وزارت علوم که با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند، اجرا شد. میزان آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۵ و به تفکیک برای مؤلفه فردی ۰/۸۶، مؤلفه سازمانی ۰/۹۱ و مؤلفه اجتماعی-فرهنگی ۰/۹۰ به دست آمد و در نتیجه پایایی آن تأیید شد. سپس پرسشنامه در پاییز ۱۳۹۹ از طریق پست الکترونیکی برای افراد نمونه پژوهش ارسال و دریافت شد. در صورت عدم پاسخ برخی از کتابداران، پرسشنامه برای افراد جایگزین ارسال شد تا این که در نهایت تعداد پاسخ‌دهندگان به ۱۲۸ نفر رسید.

در این پژوهش از شاخص‌های آمار توصیفی شامل فراوانی، حداقل نمرات، حداکثر نمرات، میانگین، خطای استاندارد، انحراف معیار و واریانس برای توصیف داده‌ها استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل و نمره‌گذاری پرسشنامه و مؤلفه‌های آن و تبدیل پاسخ‌های کیفی به مقادیر کمی از روش وزن‌دهی استفاده شد، بدین معنا که با محاسبه میانگین مربوط به هر پرسش، امتیاز هر یک از پرسش‌ها مشخص شد و با تعیین فراوانی پاسخ‌های مربوط به هر کدام از گزینه‌های طیف لیکرت و تعیین امتیاز مربوط به هر گزینه (بسیار موافقم نمره ۵، موافقم نمره ۴، نه موافقم نه مخالفم نمره ۳، مخالفم نمره ۲ و بسیار مخالفم نمره ۱) امتیاز هر کدام از پرسش‌ها مشخص شد. برای قضاوت درباره شدت (درجه) اضطراب منزلت هر مؤلفه، با توجه به دامنه نمره‌گذاری پرسش‌ها (۱-۵) میانگین نظری جامعه ۳ در نظر گرفته شد. در نتیجه با محاسبه میانگین مربوط به هر پرسش، امتیاز هر یک از پرسش‌ها مشخص می‌شود. برای محاسبه میانگین پرسش‌ها ابتدا ارزش عددی هر کدام از گزینه‌ها در تمامی نمونه‌ها جمع زده شد و سپس بر تعداد پرسش‌ها تقسیم شد. برای تعیین طیف شدت برای هر پرسش فاصله بین اعداد ۱ تا ۵ به سه قسمت مساوی تقسیم شد که عدد ۱/۳۳ به دست آمد. اگر میانگین هر مؤلفه بین ۱ تا ۲/۳۳ باشد شدت کم، اگر میانگین مؤلفه مورد نظر بین ۲/۳۳ تا ۳/۶۶ به دست آید شدت آن متوسط و اگر میانگین بین ۳/۶۶ تا ۵ به دست آید شدت زیاد ارزیابی می‌شود.



شکل ۱. طیف محاسبه میانگین پرسش‌ها

همچنین از آمار استنباطی به کمک نرم‌افزار اس.پی.اس.اس استفاده شد. آزمون فریدمن برای به دست آوردن رتبه میانگین مؤلفه‌ها مورد استفاده قرار گرفت و آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای تشخیص نرمال یا غیرنرمال بودن به کار رفت. همچنین

^۱. Pilot

از آزمون t مستقل برای بررسی اختلاف معنادار در نوع جنسیت و میزان اضطراب منزلت و از آزمون همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه بین سن و میزان اضطراب منزلت استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

پرسش اول: وضعیت اضطراب منزلت در مؤلفه‌های فردی، سازمانی و اجتماعی-فرهنگی در بین کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران چگونه است؟

جدول ۲. بررسی وضعیت اضطراب منزلت بر اساس مؤلفه‌های پرسشنامه

مؤلفه‌های پرسشنامه	میانگین و انحراف معیار	وضعیت (میزان) اضطراب منزلت
مؤلفه فردی	۹۲/۱۲±۷۱/۰۲	زیاد
مؤلفه سازمانی	۹۰/۱۷±۱۴/۰۳	متوسط
مؤلفه اجتماعی-فرهنگی	۴۴/۱۱±۸۴/۰۶	متوسط

بر اساس جدول ۲ میزان اضطراب منزلت در مؤلفه فردی (۹۲/۷۱±۱۲/۰۲) بیشتر از مؤلفه‌های سازمانی (۹۰/۱۴±۱۷/۰۳) و اجتماعی-فرهنگی (۴۴/۸۴±۱۱/۰۶) است.

جدول ۳. بررسی وضعیت اضطراب منزلت و زیرشاخه‌های آن بر اساس مؤلفه‌های پرسشنامه

مؤلفه‌های پرسشنامه	میانگین و انحراف معیار	وضعیت (میزان) اضطراب منزلت
مؤلفه فردی	۳۰/۸۶±۴/۱۱	زیاد
	۶۱/۸۵±۸/۷۶	زیاد
مؤلفه سازمانی	۳۸/۴۳±۷/۲۸	متوسط
	۵۱/۷۰±۱۰/۷۹	متوسط
مؤلفه اجتماعی-فرهنگی	۴۴/۸۴±۱۱/۰۶	متوسط

در جدول ۳ میزان اضطراب منزلت به تفکیک از منظر درون فردی و بین فردی و درون سازمانی و بین سازمانی و اجتماعی-فرهنگی نشان داده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، میزان اضطراب منزلت در هر دو مؤلفه درون فردی و بین فردی زیاد و در هر دو مؤلفه درون سازمانی و بین سازمانی متوسط است.

پرسش دوم: میانگین رتبه اضطراب منزلت در بین مؤلفه‌ها به چه ترتیبی است؟
برای بررسی میانگین رتبه اضطراب منزلت در هر یک از مؤلفه‌ها از آزمون فریدمن استفاده شد. نتایج این آزمون در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴. آمار توصیفی مؤلفه‌های اضطراب منزلت

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل نمره	حداکثر نمره
مؤلفه اضطراب منزلت فردی	۱۲۸	۹۲/۷۱۸۸	۱۲/۰۲۶۱۸	۵۲/۰۰	۱۲۰/۰۰
مؤلفه اضطراب منزلت سازمانی	۱۲۸	۹۰/۱۴۰۶	۱۷/۰۳۲۵۰	۴۹/۰۰	۱۲۸/۰۰
مؤلفه اضطراب منزلت اجتماعی-فرهنگی	۱۲۸	۴۴/۸۴۳۸	۴۴/۰۶۰۶۳	۱۹/۰۰	۶۷/۰۰

بر اساس جدول ۵، در بررسی میانگین رتبه مؤلفه‌های اضطراب منزلت، مؤلفه اضطراب منزلت فردی با میانگین رتبه ۲/۵۴ بالاترین رتبه را به خود اختصاص داده است. پس از آن مؤلفه اضطراب منزلت سازمانی با رتبه میانگین ۲/۴۶ و در نهایت، مؤلفه اضطراب منزلت اجتماعی-فرهنگی با رتبه میانگین ۱/۰۰ قرار دارد.

جدول ۵. میانگین رتبه مؤلفه‌های اضطراب منزلت

متغیر	میانگین رتبه
مؤلفه اضطراب منزلت فردی	۲/۵۴
مؤلفه اضطراب منزلت سازمانی	۲/۴۶
مؤلفه اضطراب منزلت اجتماعی	۱/۰۰

طبق داده‌های جدول ۶، براساس سطح معناداری ۰/۰۰۱، این تفاوت معنادار است.

جدول ۶. معناداری فرض صفر

تعداد	۱۲۸
Chi-Square	۱۹۳/۶۰۷
درجه آزادی	۲
سطح معناداری	۰/۰۰۱

پرسش سوم: آیا بین دو جنس به لحاظ تجربه اضطراب منزلت تفاوت وجود دارد؟

وضعیت و ترکیب جنسیت نمونه آماری مورد مطالعه در پژوهش حاضر در جدول ۷ خلاصه شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، در مجموع، از تعداد ۱۲۸ نفر شرکت‌کننده، ۱۰۲ نفر از آزمودنی‌ها زن هستند که ۷۹/۷ درصد نمونه را تشکیل می‌دهند و تعداد ۲۶ نفر از داوطلب‌ها را مردان با ۲۰/۳ درصد به خود اختصاص داده است.

جدول ۷ داده‌های مربوط به جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
مرد	۲۶	۲۰/۳
زن	۱۰۲	۷۹/۷
جمع کل	۱۲۸	۱۰۰/۰

با توجه به نرمال بودن توزیع داده‌ها که از طریق آزمون کولموگروف اسمیرنوف به دست آمد، برای پاسخ به پرسش سوم از آزمون t مستقل استفاده شد. جنسیت به عنوان متغیر مستقل در دو سطح و اضطراب منزلت به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد. در جدول ۸ آمار توصیفی میانگین، انحراف استاندارد و خطای استاندارد به تفکیک جنسیت آمده است.

جدول ۸. آمار توصیفی جنسیت و اضطراب منزلت

متغیر	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد
اضطراب منزلت (کل)	مرد	۲۶	۲۳۰/۴۶	۳۴/۸۷	۶/۸۳
	زن	۱۰۲	۲۲۷/۰۰	۳۴/۸۲	۳/۴۴

در جدول ۹، ابتدا معناداری آزمون لوین جهت بررسی همگنی داده‌ها بررسی شد که همگنی داده‌ها به تأیید رسید. با انجام آزمون t مستقل مشخص شد که تفاوت معناداری بین مردان و زنان در تجربه اضطراب منزلت وجود ندارد و هر دو گروه از این نظر یکسان هستند.

جدول ۹. نتیجه آزمون t مستقل

متغیر	معناداری آزمون لوین		t	درجه آزادی	معناداری دو دامنه	تفاوت میانگین	تفاوت خطای استاندارد	حد پایین	حد بالا
	F	معناداری							
اضطراب منزلت	۰/۱۱۶	۰/۷۳۴	۰/۴۵۲	۱۲۶	۰/۶۵۲	۳/۴۶	۷/۶۵	-۱۱/۶۸	۱۸/۶۰

پرسش چهارم: آیا بین سن و اضطراب منزلت رابطه وجود دارد؟

وضعیت و ترکیب سن نمونه آماری مورد مطالعه در جدول ۱۰ خلاصه شده است. بیشترین تعداد مربوط به گروه سنی ۴۱-۵۰ سال با ۶۳ نفر است که ۴۹/۲ درصد را به خود اختصاص داده است. کمترین تعداد افراد در گروه سنی ۲۰-۳۰ سال، ۵ نفر است که ۳/۹ درصد را در بر می‌گیرد.

جدول ۱۰. داده‌های مربوط به سن

سن	فراوانی	درصد فراوانی
۲۰-۳۰ سال	۵	۳/۹
۳۱-۴۰ سال	۴۶	۳۵/۰
۴۱-۵۰ سال	۶۳	۴۹/۲
۵۱-۶۰ سال	۱۴	۱۰/۹
جمع کل	۱۲۸	۱۰۰/۰

در بررسی این پرسش از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. همان‌طور که در جدول ۱۱ مشاهده می‌شود، رابطه بین سن و اضطراب منزلت دارای سطح معناداری بالای ۰/۰۵ (۰/۷۶۱) بود و رابطه این دو متغیر معنادار نبود. این بدان معناست که اضطراب منزلت می‌تواند در سنین مختلف در بین کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی تجربه شود.

جدول ۱۱. نتیجه آزمون همبستگی پیرسون

متغیر	سن	اضطراب منزلت
سن	۱	۰/۰۲۷
اضطراب منزلت	۰/۰۲۷	۱

پرسش پنجم: آیا بین گروه‌های دارای سابقه شغلی مختلف، به لحاظ تجربه اضطراب منزلت تفاوت وجود دارد؟ برای پاسخ به این پرسش از آزمون F (تحلیل واریانس یک‌راهه) استفاده شد. سابقه شغلی به عنوان متغیر مستقل در شش سطح و اضطراب منزلت به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد. در جدول ۱۲ آمار توصیفی مربوط به سابقه شغلی آمده است.

جدول ۱۲. آمار توصیفی مربوط به سابقه شغلی

متغیر	سابقه شغلی	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد
اضطراب منزلت (کل)	کمتر از ۱	۱	۲۰۲/۰۰	۰	۰
	۱-۵	۳	۲۲۹/۳۳	۵/۶۸	۳/۲۸
	۶-۱۰	۱۸	۲۲۸/۱۱	۴۱/۸۳	۹/۸۵
	۱۱-۱۵	۳۲	۲۳۱/۴۲	۳۶/۶۲	۶/۴۷
	۱۶-۲۰	۳۰	۲۲۹/۷۶	۳۸/۵۸	۷/۰۴
	بالاتر از ۲۰	۴۴	۲۲۳/۸۸	۲۹/۲۰	۴/۴۰

همان‌طور که در جدول ۱۳ دیده می‌شود با انجام آزمون لوین، همگنی داده‌ها مشخص شد.

جدول ۱۳. آزمون لوین در مورد سابقه شغلی

آماره لوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
۲/۱۷۵	۴	۱۲۲	۰/۰۷۶

سپس به بررسی معناداری F پرداخته شد. بر اساس جدول ۱۴ میزان معناداری F به دست آمده بیشتر از ۰/۰۵ است و معنادار نیست. این به آن معناست که به لحاظ تجربه اضطراب منزلت، تفاوتی بین افراد با سابقه شغلی مختلف وجود ندارد.

جدول ۱۴. آزمون F در ارتباط با سابقه شغلی و اضطراب منزلت

منابع تغییر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۱۸۸۶/۶۰۱	۵	۳۷۷/۳۲۰	۰/۳۰۴	۰/۹۰۹
درون گروهی	۱۵۱۲۵۲/۱۱۸	۱۲۲	۱۲۳۹/۷۷۱		
جمع کل	۱۵۳۱۳۸/۷۱۹	۱۲۷	۳۳۷/۳۲۰		

نتیجه‌گیری

قصد از این پژوهش قصد بررسی اضطراب منزلت را در مؤلفه‌های فردی، سازمانی، و اجتماعی-فرهنگی بود. یافته‌های پژوهش حکایت از آن دارند که بیشترین میزان تجربه اضطراب منزلت در بین کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تهران، به مؤلفه فردی مربوط می‌شود. نگرانی از وقوع رخدادی بد در محل کار، پرهیز از صحبت با افراد ناشناس، ترس از مورد انتقاد قرار گرفتن، ترس از دستپاچه شدن، ترس از زیر نظر قرار گرفتن توسط دیگران، ترس از کانون توجه دیگران بودن، اشتباه در کار به دلیل نگرانی‌های مکرر، احساس دلشوره هنگام رفتن به سر کار، نگرانی از جایگاه خود در بین همکاران، عدم احساس امنیت از بودن در کنار همکاران، ترس از صاحبان قدرت مانند مدیران، احساس نیاز به تأیید شدن توسط همه همکاران، ترس از گردهمایی‌ها و کارگاه‌ها، اجتناب از صحبت کردن در جمع و نگرانی از واکنش‌های همکاران جزو مؤلفه‌های فردی هستند که نقش زیادی در تجربه اضطراب منزلت در بین کتابداران دارند. در این میان، بیشترین اضطراب مربوط به گردهمایی‌ها و کارگاه‌های تشکیل شده در محل کار، نگرانی از واکنش همکاران و اشتباه در کار و کمترین اضطراب مربوط به زیر نظر قرار گرفتن توسط دیگران بود. در مجموع، برای پاسخ به پرسش اول پژوهش، می‌توان گفت از میان ۲۴ پرسش مربوط به مؤلفه فردی، ۱۸ پاسخ نشان‌دهنده اضطراب زیاد کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران در مؤلفه فردی می‌باشد. این نتیجه‌گیری، با مطالعات موحدیان و شعبانی (۱۳۹۶)، مرادزاده (۱۳۹۴)، ستوده‌راد (۱۳۹۵)، مبنی بر تأثیرگذاری عوامل فردی بر منزلت همخوانی دارد. در مؤلفه سازمانی نیز بیشترین اضطراب مربوط به زمانی است که کتابداران با مراجعان تماس دارند و کمترین اضطراب مربوط به مقایسه سازمان خود با دیگر سازمان‌ها از نظر امکانات رفاهی است. در تحلیل پرسش دوم پژوهش، می‌توان گفت از بین ۲۶ پرسش مربوط به مؤلفه سازمانی، ۱۵ پاسخ، نشان‌دهنده این است که وضعیت اضطراب منزلت کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران در مؤلفه سازمانی در حد متوسط است. این نتیجه‌گیری با مطالعات موحدیان و شعبانی (۱۳۹۶)، مرادزاده (۱۳۹۴)، ستوده‌راد (۱۳۹۵)، امیدی (۱۳۹۵) و طیبی‌نیا (۱۳۹۳) مبنی بر اثرگذاری عوامل سازمانی از جمله سطح درآمد بر منزلت، همخوانی دارد. نتایج این پرسش، با پژوهش ویکس و باکمن (۲۰۱۱) همسو نیست، چرا که جامعه مورد پژوهش آنها از درآمد بالایی نسبت به سازمان‌های دیگر برخوردار بود. در مؤلفه اجتماعی-فرهنگی، از بین ۱۵ گویه پرسشنامه، تعداد ۳ گویه در وضعیت زیاد اضطراب قرار دارند و تعداد ۱۰ گویه در وضعیت متوسط اضطراب قرار دارند و تعداد ۲ گویه حاکی از اضطراب کم کتابداران بوده است. از این میان بیشترین اضطراب مربوط به افتخار نکردن در میان افراد جامعه به شغل خود و کمترین اضطراب مربوط به انعکاس منزلت اجتماعی کتابداران در برنامه‌های پخش شده در تلویزیون و دیگر رسانه‌ها بوده است. پاسخ داوطلبان در این بخش از گویه‌ها حاکی از آن است که وضعیت اضطراب منزلت کتابداران کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران در مؤلفه اجتماعی-فرهنگی در حد متوسط است. این نتیجه‌گیری با مطالعات موحدیان و شعبانی (۱۳۹۶)، مرادزاده (۱۳۹۴)، ستوده‌راد (۱۳۹۵)، شایگان (۱۳۹۵)، نویدادهم و شفیعی زاده (۱۳۹۳)، مایکل (۲۰۱۴) و واسیلاکاکی و مونیارو-پاپاکونستانینو (۲۰۱۴)، مجید و حیدر (۲۰۰۸)، هریس و ویلکینسون (۲۰۰۱)، پرینس و دوژیر (۱۹۹۳) مبنی بر اثرگذاری عوامل اجتماعی بر منزلت همخوانی دارد.

در بررسی میانگین رتبه مؤلفه‌های اضطراب منزلت، مؤلفه فردی دارای بیشترین میانگین رتبه است و از زیرمؤلفه‌های آن مؤلفه اضطراب منزلت بین فردی دارای بیشترین و مؤلفه اضطراب منزلت درون فردی دارای کمترین میانگین رتبه است. در تفسیر این یافته می‌توان گفت که کتابداران دانشگاهی از منظر فردی در کنش و واکنش با همکاران، از وجود اضطراب منزلت رنج می‌برند؛ برای مثال نگران جایگاه کاری خود نسبت به همکارانشان هستند. مؤلفه اضطراب منزلت سازمانی در رتبه بعدی قرار دارد که از بین زیرمؤلفه‌های آن مؤلفه اضطراب منزلت بین سازمانی دارای بیشترین میانگین رتبه و مؤلفه اضطراب منزلت درون سازمانی دارای کمترین میانگین رتبه است. این وضعیت می‌تواند بدان معنا باشد که کتابداران نسبت به مقایسه مسائل سازمان خود با دیگر سازمان‌ها بیشتر درگیر اضطراب منزلت می‌شوند؛ برای مثال ارجاع مسئولیت‌های مختلف از سازمان‌های دیگر باعث اضطراب‌شان می‌شود. در نهایت، مؤلفه اضطراب منزلت اجتماعی-فرهنگی دارای کمترین میانگین رتبه در بین مؤلفه‌ها است. با وجود این،

کتابداران از حیث اجتماعی فرهنگی در برخورد با افراد جامعه اضطراب منزلت را در حد متوسط تجربه می‌کنند؛ برای مثال وقتی کسی از آنان می‌پرسد چه کاره‌اند، مشتاقانه پاسخ نمی‌دهند.

یافته‌های این پژوهش نشان داد که میزان اضطراب منزلت به لحاظ جنس، سن و سابقه شغلی کتابداران تفاوت معناداری ندارد و اضطراب منزلت در بین همه کتابداران دانشگاه‌های دولتی شهر تهران تجربه می‌شود. این یافته با یافته پژوهش زارع، شفیع، و مرادی (۱۴۰۰) متفاوت است که منزلت حرفه را بسته به متغیرهایی مانند سن و جنسیت متفاوت ارزیابی کردند. شیوع و تجربه یکسان اضطراب منزلت، صرف نظر از جنس، سن، و سابقه شغلی برای دانشگاه‌های دولتی ایران مطلوب نیست. از آنجا که کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی بخشی از نظام رسمی آموزش و پژوهش دانشگاهی هستند و با طیف متنوعی از دانشجویان رشته‌های مختلف سروکار دارند، مطلوب است از اضطراب منزلت در حرفه‌شان کاسته شود و احساس ارزشمند بودن در آنها به وجود آید. به لحاظ مؤلفه فردی، از کارهای اثرگذار برای کاهش اضطراب منزلت، آموزش کتابداران برای مدیریت اضطراب است. برگزاری کارگاه‌ها و وبینارهای آموزشی مدیریت اضطراب و خودباوری برای کتابداران می‌تواند در این زمینه مفید باشد. به لحاظ مؤلفه سازمانی، تأمین هرچه بهتر مالی و رفاهی کتابداران می‌تواند احساس ارزشمند بودن را در آنها افزایش دهد. انتخاب رؤسای کتابخانه‌ها از بین افراد متخصص در کتابداری نیز می‌تواند به ارج و ارزش این شغل بیفزاید، زیرا چنین مدیرانی قدر کارهای محوله به کتابداران را بیشتر می‌دانند و به آنها پاداش بیشتری می‌دهند و از این طریق کمک می‌کنند اعتماد به نفس کتابداران افزایش یابد و بهتر بتوانند بر اضطراب منزلت غلبه کنند. به لحاظ مؤلفه اجتماعی-فرهنگی نیز معرفی هویت حرفه کتابداری از طریق رسانه‌های جمعی و صداوسیما و شبکه‌های اجتماعی در راستای آشنایی جامعه و عموم مردم با ارزش‌های این حرفه، می‌تواند به افزایش اعتماد به نفس و کاهش اضطراب منزلت کتابداران کمک کند. خود کتابداران نیز می‌توانند در کاهش اضطراب منزلت در حرفه‌شان نقش آفرین باشند. در درجه نخست، آنها با اصلاح نگرش و بینش خود در قبال حرفه کتابداری و ارزش و کارکرد آن در جامعه، می‌توانند احساس عزت نفس را در خود پرورش و احساس اضطراب را کاهش دهند. در درجه دوم، کتابداران با داشتن روحیه خدمت و وظیفه‌شناسی و ارتقای عملکرد حرفه‌ای، می‌توانند تصویر ارزشمند و مطلوبی از خود و حرفه‌شان به جامعه ارائه دهند و در نتیجه به افزایش منزلت اجتماعی حرفه کتابداری و کاهش اضطراب منزلت در متخصصان این حرفه کمک کنند.

محدودیت‌های پژوهش

هر پژوهشگری در انجام پژوهش خود با محدودیت‌هایی مواجه است. پژوهش حاضر نیز از این قاعده مستثنا نیست. در پژوهش حاضر، به دلیل نبودن پرسشنامه استاندارد، به ناچار از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که اگرچه روایی و پایایی آن به تأیید رسید؛ اما باید اذعان کرد که هر پرسشنامه محقق ساخته‌ای، در قیاس با پرسشنامه‌های استاندارد، در معرض خطای بیشتری است و از حیث دقت و اعتبار، رجحان کمتری دارد. محدودیت دیگری که این پژوهش با آن روبه‌رو بود، این است که در شهر تهران انجام شده و در نتیجه، جامعه آماری آن صرفاً محدود به کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران است. از این رو، تعمیم نتایج حاصل از آن به کل کشور و یا سایر استان‌ها و جامعه‌های آماری مشابه، مسئله‌دار^۱ است و در مورد آن باید نهایت دقت صورت پذیرد.

سپاسگزاری

از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه تهران به خاطر حمایت معنوی در اجرای پژوهش حاضر سپاسگزاری می‌شود.

منابع

امیدی، طاهره (۱۳۹۵). *رابطه منزلت اجتماعی با رضایت شغلی معلمان تهران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.

^۱. Problematic

- تامین، ملوین (۱۳۸۸). جامعه‌شناسی قشریندی و نابرابری‌های اجتماعی: صورت‌ها و کارکردهای نابرابری (عبدالحسین نیک‌گهر، مترجم). تهران: توتیا.
- دوباتن، آن (۲۰۱۸). *اضطراب منزلت* (زهرا باختری، مترجم). تهران: چترنگ.
- رجبی، محمدحسن (۱۳۸۱). *کتابخانه در ایران*. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- زارع، امین، شفیعی، سلیمان و مرادی، محمود (۱۴۰۰). منزلت کتابخانه و حرفه کتابداری از دیدگاه دانشجویان دانشگاه رازی. *پژوهشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۱(۱)، ۵-۲۲.
- ستوده‌راد، دانش (۱۳۹۵). *شناسایی عوامل مؤثر بر ارتقاء منزلت اجتماعی کتابداران و توسعه سرمایه اجتماعی در کتابخانه‌های دانشگاهی هم‌مدان*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی.
- شایگان، فریبا (۱۳۹۵). روشهای افزایش منزلت اجتماعی سربازان از دیدگاه مردم شهر تهران. *مطالعات توسعه اجتماعی ایران*، ۸(۲)، ۷-۲۰.
- موحدیان، قاسم و شعبانی، احمد (۱۳۹۶). شناسایی عوامل اثرگذار بر منزلت اجتماعی حرفه کتابداری. *تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، ۲۳(۲)، ۱۴۹-۱۷۲.
- طیبه‌نیا، موسی (۱۳۹۳). بررسی عوامل جامعه‌شناختی مرتبط با منزلت اجتماعی معلمان زن. *پژوهش‌های جامعه‌شناسی معاصر*، ۲(۴)، ۱۴۱-۱۶۸.
- کوزر، لوئیس و روزنبرگ، برنارد (۱۳۹۱). *نظریه‌های بنیادی جامعه‌شناختی* (فرهنگ ارشاد، مترجم). تهران: نی.
- کوئن، بروس (۱۳۸۸). *درآمدی به جامعه‌شناسی* (محسن ثلاثی، مترجم). تهران: توتیا.
- گیدنز، آنتونی و بردسال، کارن (۱۳۸۶). *جامعه‌شناسی* (حسن چاوشیان، مترجم). تهران: نی.
- مرادزاده، سارا (۱۳۹۴). *بررسی منزلت اجتماعی کتابداران دانشگاهی از منظر دانشگاهیان*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی.
- مندراس، هانری و گورویچ، ژرژ (۱۳۹۱). *مبانی جامعه‌شناسی* (باقر پرهام، مترجم). تهران: امیرکبیر.
- نویدادهم، مهدی و شفیع‌زاده، حمید (۱۳۹۳). بررسی عوامل فرهنگی و اجتماعی مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان. *راهبرد*، ۲۳(۷۳)، ۱۷۵-۱۹۴.
- نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور (۱۳۹۰). *مجموعه دستورالعمل‌های اداره کتابخانه‌های عمومی*. تهران: کتاب نشر.

References

- Blum, R. (1991). *Kallimachos: The Alexandrian Library and the Origins of Bibliography*. Wisconsin: The University of Wisconsin Press
- Cohen, B. (2009). *Introduction to Sociology*. Translated by M. Solasi. Tehran: Totia (in Persian).
- Coser, L. & Rosenberg, B. (2012). *Sociological Theory: A Book of Reading*. Translated by Farhang Ershad. Tehran: Ney (in Persian).
- De Botton, A. (2018). *Status Anxiety*. Translated by Zahra Bakhtari. Tehran: Chatrang (in Persian).
- Delhey, J., Schneickert, C., & Steckermeier, L. C. (2017). Sociocultural Inequalities and Status Anxiety: Redirecting the Spirit Level Theory. *International Journal of Comparative Sociology*, 58(3), 215–240. <https://doi.org/10.1177/0020715217713799>
- Giddens, A. & Birdsall, K. (2007). *Sociology*. Translated by Hasan Chavoshian. Tehran: Ney. (in Persian).
- Gill, M. J. (2015). Elite Identity and Status Anxiety: An Interpretative Phenomenological Analysis of Management Consultants. *Organization*, 22(3), 306–325. <https://doi.org/10.1177/1350508413514287>

- Harris, R. & Wilkinson, M. A. (2001). (Re)Positioning Librarians: How Young People View the Information Sector. *Journal of Education for Library and Information Science*, 42 (4), 289-307.
- Iran Public Libraries Foundation (2011). *Guidelines for Public Libraries*. Tehran: Ketabnashr.
- Layte, R., & Whelan, C. T. (2014). Who Feels Inferior? A Test of the Status Anxiety Hypothesis of Social Inequalities in Health. *European Sociological Review*, 30(4), 525-535. <https://doi.org/10.1093/esr/jcu057>
- Majid, S. & Haider, A. (2008). Image Problem Even Haunts Hi-Tech Libraries: Stereotypes Associated with Library and Information Professionals in Singapore. *Aslib Proceedings*, 60(3), 229-241. <https://doi.org/10.1108/00012530810879105>
- Mendras, H. & Gurvitch, G. (2012). *Elements of Sociology*. Translated by Bagher Parham. Tehran: Amirkabir (in Persian).
- Micle, M. (2014). Stereotypes Regarding Libraries and Librarians: An Approach of Romanian School and Academic Libraries. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 163: 92-98.
- Moradzadeh, S. (2015). *An Evaluation of Librarians Social Status from Academicians Point of View*. Master Dissertation, Faculty of Psychology and Education, Kharazmi University.
- Movahedian G. & Shabani, A. (2017). Factors Affecting the Social Status of the Library Profession: A Qualitative Investigation. *Research on Information Science & Public Libraries*, 23(2), 149-172
- Navidadham, M. & Shafizadeh, H. (2015). Investigation of Cultural and Social Factors Affecting the Social Status of Teachers. *The Scientific Journal of Strategy*, 23(4): 175-194.
- Newmyer, J. (1976). The Image Problem of the Librarian: Femininity and Social Control. *The Journal of Library History*, 11 (1), 44-67.
- Omidi, T. (2016). *The Relationship between Social Status and Job Satisfaction of Teachers in Tehran*. Master Dissertation, Faculty of Psychology and Education, Islamic Azad University, Tehran Central Branch.
- Paskov, M., Gërkhani, K., & Werfhorst, H. G. (2013). *Income Inequality and Status Anxiety*. https://gini-research.org/wp-content/uploads/2021/03/DP_90_Income-Inequality-and-Status-Anxiety.pdf
- Prins, H. & de Gier, W. (1992). Image, Statue and Reputation of Librarianship and Information Work. *IFLA journal*. 18(2), 108-118. <https://doi.org/10.1177/034003529201800207>
- Radford, G. P. & Radford, M. L. (2001). Libraries, Librarians and the Discourse of Fear. *Library Quarterly*, 71 (3), 299-329.
- Rajabi, M. H. (2000). *Libraries in Iran*. Tehran: Cultural Research Bureau (in Persian).
- Schulte-Albert, H. G. (1971). Gottfried Wilhelm Leibniz and Library Classification. *The Journal of Library History*, 6 (2), 133-152.
- Shayegan, F. (2015). Methods of Increasing the Social Status of Soldiers from the Perspective of People in Tehran. *Journal of Iranian Social Development Studies*, 8(2): 7-20.
- Sotoudehrad, D. (2016). *Identifying Effective Factors in Developing Social status and Social Capital of Librarians in Hamedan University Libraries*. Master Dissertation, Faculty of Psychology and Education, Kharazmi University.
- Tayebinia, M. (2014). The Survey of Sociological Factors Related to the Social Prestige of Women Teachers. *Contemporary Sociological Research*, 3(4), 141-168.
- Tumin, M. (2009). *Social Stratification: The Forms and Functions of Inequality*. Translated by A. H. Nikgozar. Tehran: Totia (in Persian).

- Vassilakaki, E. & Moniarou- Papaconstantinou, V. (2014). Identifying the Prevailing Images in Library and Information Science Profession: Is the Landscape Changing? *New Library World*, 115 (7/8), 355-375. <https://doi.org/10.1108/NLW-03-2014-0029>
- Vix, H. M. & Buckman, K. M. (2011). Academic Librarians: Status, Privileges and Rights. *The Journal of Academic Librarianship*, 38(1), 20-25.
- Zare, M., Shafeie, S, & Moradi, M. (2021). The Dignity of Library and Librarianship Profession in the Views of Razi University Students. *Library and Information Science Research*, 11(1), 5-22.

